

Ochrana obilnin proti chorobám

Ing. Lubomír Jůza, Dow AgroSciences

Významným opatřením při pěstování obilnin je vedle základního ošetření proti různým plevelům taktéž zvládnutí náporu chorob v průběhu celé vegetace. Výskyt chorob a potřeba ochrany proti nim se samozřejmě liší podle druhu pěstované obilniny, odrůdy, oblasti, nadmořské výšky, převládajícího počasí v daném ročníku a celé řady dalších faktorů. Je tedy nemožné vytvořit jeden univerzální návod pro všechny možné situace zároveň, ale některá doporučení při ochraně obilnin proti houbovým chorobám platí obecně.

Včasné ošetření šetří peníze

Pro ekonomickou a maximálně úspěšnou ochranu je velmi důležité podchytit infekci chorob včas, jedině v tomto případě přinese investice do fungicidu maximální efekt. Při plně rozvinuté chorobě bývá přínos fungicidu již daleko menší. Čím déle se choroby v porostu rozvíjí bez překážek, tím větší přímé škody a ztráty na výnosu mohou způsobit. Výskyt chorob v porostu má také vliv na celkovou kondici rostlin. Chorobami oslabené rostliny se daleko hůře brání novým nastupujícím infekcím než ty, které jsou ještě zdravé.

Padlí travní bývá jednou z prvních chorob v obilninách

Při obvyklé gradaci chorob se nejdříve na jaře objevují v ozimých pšenících choroby pat stébel a padlí travní. V jarních ječmenech, hlavně u náchylných odrůd, bývá dominantní padlí travní, podle okolností se přidávají rzi a skvrnitosti. Právě v tomto časném období se osvědčuje nasazení přípravku Atlas, buď v různých kombinacích s dalšími fungicidy, anebo v některých případech také v sólo aplikaci. Atlas má vynikající účinnost proti padlí, zastavuje jeho primární infekci a současně blokuje jeho postup směrem vzhůru na nově dorůstající listy, stébla nebo klasy. V kombinaci s dalšími fungicidy se projevuje výrazný synergismus účinku i na ostatní choroby (rzi, braničnatky, DTR, skvrnitosti, atd). Pravidlem tedy bývá, že TM Atlasu s jiným fungicidem působí lépe na celý komplex chorob než když je použit tento jiný fungicid samostatně.

Ochrana ozimých obilnin je prioritní

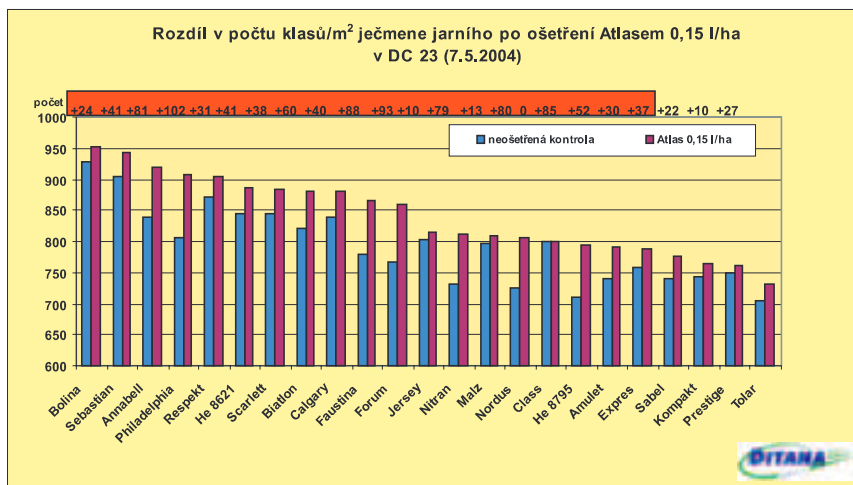
Především v ozimé pšenici v konci odnožování až první polovině sloupkování je vhodné spojit ochranu proti padlí se zásahem proti chorobám pat stébel. V minulých letech se jako ekonomicky atraktivní a přitom velmi účinné ukázaly kombinace Atlasu v dávkách 0,1 až 0,15 l/ha společně s fungicidy Bavistin WG (0,3 kg/ha) nebo Karben Flo (0,3 l/ha) nebo Topsin M 70 WP (0,3–0,4 kg/ha). Velmi dobré výsledky prokazoval TM Atlasu s přípravky s obsahem carbendazimu (například Alert S (0,8–1,0 l/ha), Duett (0,8 l/ha), Alto Combi 420 SC (0,5 l/ha) nebo s fungicidem Sportak HF (0,75–1 l/ha).

Od druhé poloviny sloupkování až metání ozimů, kdy nastává čas pro doplnění fungicidní clony v jednom či více ošetřeních, je možné použít Atlas v kombinaci s mnoha triazololy nebo strobiluriny. V tomto termínu se nejlépe osvědčují kombinace s přípravky Alert

S (0,8–1 l/ha), Tango Super (0,9–1 l/ha), Caramba (1,0 l/ha), Artea (0,5 l/ha), Archer Top 400 SC (1,0 l/ha), Bumper 25 EC (0,5 l/ha), Falcon 460 EC (0,4–0,6 l/ha), Charisma (1,0 l/ha) nebo Amistar (0,8 l/ha). V ozimých ječmenech jsou jako ekonomické a účinné preferovány především kombinace s přípravky Artea (0,5 l/ha), Bumper 25 EC (0,5 l/ha) a další.

Atlas brání redukci odnoží jarního ječmene

Infekce padlím travním v jarním ječmeni nastupuje ještě v nižších růstových stádiích než v ozimých obilninách. Jestliže infekce padlí nastoupí již během odnožování, je ohrožen vývoj kořenové soustavy s následnou redukcí odnoží, která se promítá do sníženého počtu klasů na jednotku plochy. Proto je v ječmeni nejvíce návratná aplikace Atlasu na začátku odnožování v dávce 0,15–0,2 l/ha. Atlas je možno aplikovat i později společně s dalšími fungicidy. Cenově dostupná a přitom velmi účinná je kombinace Atlasu (0,1–0,15 l/ha) s přípravky Artea (0,5 l/ha) nebo Bumper 25 EC (0,5 l/ha). Možné je použít do kombinace s Atlasem (0,1–0,15 l/ha) i další triazolové přípravky, například Cerelux Plus (0,8 l/ha), Archer Top 400 SC (0,8–1,0 l/ha), Tango Super (0,9 l/ha) nebo Caramba (1,0 l/ha). Excelentní výsledky v praxi a pokusech vykazují kombinace ATLASu (0,1–0,15 l/ha) se strobiluriny, např. Amistar (0,8 l/ha).

Padlí travní významně redukuje počet fertálních odnoží jarního ječmene. Řešením je aplikace Atlasu v dávce 0,15–0,2 l/ha.

V běžné praxi se ATLAS uplatňuje v sólo aplikacích nebo v kombinacích s jinými fungicidy, kdy je dosahováno synergismu účinku s triazololem nebo strobilurinem na široké spektrum chorob. Výběr druhého partnera do kombinace je potřebné posuzovat podle škály chorob v porostu tak, aby byl fungicidní zásah co nejefektivnější. Sólo aplikace přípravku ATLAS je důležitá hlavně k ochraně odnoží jarního ječmene v průběhu odnožování, při vysokém tlaku padlí v porostech nebo u citlivých odrůd pšenic a ječmenů vůči této chorobě. Vzhledem k příznivé ceně a jeho výborné účinnosti se jedná o ekonomicky vysoce efektivní opatření v ochraně rostlin proti houbovým chorobám.